

אלו טרפות פרק שלישי חולין

סג.

עין משפט נר מצוה

רנב א מ"י פ"א מהלכות
מלכות אסורות
הלכה ד:

תורה אור השלם

1. צדקתך כהררי אל
משפטך תהום רבה אדם
ובהקדוה תושיעו יי
תהלים לו ז
2. ואת המנשמת ואת
הקצת ואת הקרית:
ירקא יא יח
3. אשרקה לקח
ואקצבם פי פדיתים ורבו
כמו רבה:
4. ראשו ברהם פו
קצותיו תלתלים
שחרות פערור:
שיר השירים ה יא
5. וקאה הכתן את הנבט
ורבה מראתו עמק מן
הערב ובו שער ערב דק
ושפא אתו הכתן תק
הוא צרעת הראש או
תקוה הוא: וירקא יג ל
6. ואת הקצת ואת
הקצת למינה: ואת
החסידיה האנפה למינה
7. ואת הדוכנית ואת
העטף: את קל ערב
למינו:
ירקא יד יט, טו
7. ואת פת העקבה ואת
התחום ואת השחק ואת
הנץ למינה:
דברים יד טו

רבינו גרשום

שתי חמרא ובת שתיא
חמרא. שמן של עופות.
שהורו כפות שיש לו
בראש כעין טורס וכפות:
כי היה חזי נמלה אמר
צדקתך כהררי אל כלר
שנושא משאו עליו גדול
ממנו: כי היה חזי שלך
ואינו דנשך לו ד' ומני טומאה
ואייגלי"א יש לו אצבע ימיה לו אמר
דקורא הוא קוקי"ו צלנו ואינו דלומנו
קוקי"ו צמקת ממנו מחזיקין וקורא
טסור הוא דלמוכת צפ' שילוח הקן (לקמן)
קלת: קמ: דר' אלעזר מקייב צלילוח
מפני שהוא טסור ורובן לא פליגי אלא
מפני דרוצן על צליים שאינן שלו אצל
כולהו מודו דגופו טסור:
למה
אחד שאין דורסין גורדין
בהו משום פרס וענינה:
במערכת מנגדן עלייהו
על קקואתא. כיון שבאה
[רחם] באו רחמים לעולם
אלו גשמים: ההוא בדא
היה כלומר לא היתה
רחמה ממש: כמראה חמה
עמוקה מן הצל: (ב) כן
ח' ההוא שאיר נקא
באות שבעופות ייוטא
בלע"ז שפורתה בלילה
ולא ביום. אי שכותי
טלפא: שגנאפת על
חברותיה לשון אף וחרון.

(א) נראה דל"ל מאי בר מילא
שתיקא: צלות שבעופות
יוטא בעל"ז צלות ששכלים
טלפא.

הא באתרא דשביחי פרס וענינה. פירש הקונטרס דצלתא דשביחי
חיישין משום דדמו לפרס וענינה שמה מינס הוא וקשה דאס
כן צכל דוכתא ליתסרו אלא נראה לפרס דודאי לאו ממנייהו הם
אלא צלתא דשביחי חיישין משום דדמו לפרס וענינה ומתפלל
צהס אצל צלתא דלא שביחי ליכא
למיחא למידי ושרו:

באות שבעופות קיפוף. שלשה
מיני קיפוף הם האל ש הוא
צלות שבעופות וזה מנשמת דקקאמר
דמנשמת הוא צלות שבעופות ועוד
יש כוס וישוף דממרגמיין קריא
וקיפופא והוא יכחו דלמרגיין צהמפלת
(מה דף גכ.) דעיניהם הולכות לפנייהם
כשל אדם כמו קריא וקיפופא וצרכות
פרק הרואה (דף טז.) אמרינן כל מיני
עופות יפיש לחלוס מוח מנקרא
וקיפופא ועוד יש קיפוף אחר שהוא
חיה דלמרי נמי צפרק הרואה
(ב"ז סע ע"ש) כל מיני חיות יפין לחלוס
מוח מן הפיל והקוף והקיפוף וכן
צפ"ק דצרכות (דף טז.) הארי והדוב
הנמר והקוף והקיפוף לשלש שנים:
הנץ זה הנץ. הכלל שכל שייך
למיפדך אטו קמן קאי
דקאמר זה הנץ (ט) דהא קאמר זה הנץ
זהו אותן שקורין נץ אצל לעיל דעורב
העמקי נמי קרוי עורב שייך למפדך
מה זה מפורש יותר מזה:

נץ. פירש צקונט' אשפרוי"ר ואי
אפשר לומר נן דהא נן הוא
מ"ט עופות ואינן דורסין דלפירש
לעיל וחזינו ליה דלשפרוי"ר דריס
צין לפירוש הקונטרס צין לפירוש
ר"ט שלובד העוף ואלוהו מחיים וכמו
כן טועין גבי נשר שקורין אייגלי"א
ואינו דנשך לו ד' ומני טומאה
ואייגלי"א יש לו אצבע ימיה לו אמר
דקורא הוא קוקי"ו צלנו ואינו דלומנו
קוקי"ו צמקת ממנו מחזיקין וקורא
טסור הוא דלמוכת צפ' שילוח הקן (לקמן)
קלת: קמ: דר' אלעזר מקייב צלילוח
מפני שהוא טסור ורובן לא פליגי אלא
מפני דרוצן על צליים שאינן שלו אצל
כולהו מודו דגופו טסור:
למה

בר שימי למר בר רב אידאי והא ההוא דיתבי כי כרבא ושרק ואתא גלל
אפסקיה למוחיה א"ל ההוא ב"בידא הוה ת"ר עורב זה עורב את כל העורב
להביא עורב העמקי למינו להביא עורב הבא בראשי יונים אמר מר עורב
זה עורב אטו קמן קאי אלא אימא עורב זה עורב אוכמא וכן הוא אומר
קוצותיו תלתלים שחורות כעורב העמקי חיוורא וכן הוא אומר ומראהו
עמוק מן העור כמראה חמה העמוקה מן הצל ועורב הבא בראשי יונים
אמר רב פפא לא תימא דאתי בריש יוני אלא דדמי רישיה לדיונה ת"ר הנץ
זה הנץ למינהו להביא את בר חיריא מאי בר חיריא אמר אביי שוריקא אמר
רב יהודה החסידה זו דיה לבנה למה נקרא שמה חסידה שעושה חסידות
עם חברותיה האנפה זו דיה רגזית למה נקרא שמה אנפה (ב) שמנאפת עם
חברותיה אמר רב חנן בר רב חסדא אמר רב חסדא אמר רב חנן בר רב חסדא
דרכא אמר רב עשרים וארבעה עופות טמאין הן א"ל רב חנן בר רב חסדא
לרב חסדא דהיכא אי דויקרא עשרים הוו אי דמשנה תורה עשרים וחד
הוו וכי תימא דאה דכתיבא בויקרא ולא כתיבא כמשנה תורה שדייה
עלייהו אכתי עשרין ותרין הוו אמר ליה הכי אמר אבוה דאמך משמיה
דרב למינה למינה למינו למינהו הרי כאן ארבע אי הכי עשרין ושית
הוו אמר אביי דאה וראה אחת היא דאי סלקא דעתך תרתי איגון
מכדי

בה מוגא חמרא. זה שמה: יפה כח הן. הלכה היא צפרק כל
הנשבעין בשבעות (דף מה.) שקיטנא. שם העוף ויש בהן שני
מינין אותם ששוקיין ארוכין וגופו אדום שרי: מורומא. שם עוף
שהיה מוחזק להם צטור ושוקיין ארוכין וגופו אדום: גנוס פסול.
כמומי כהנים צצכורות (דף מה.):

ירוקין פסולין. גבי נחמרו מעיה
תנן ליה צמתיין (לעיל דף טו.) זה
השולה דגים מן היס. אינהו הוו
בקיאי ביה והוא עורב המים: שהודו
כפופ. כרצלתו עצה ודומה כמי
שכפולה לתוך הראש וכפופה שם והוא
עוף גדול כמרגול (א) וקורין לו פואו"ן
שליזי"א: וזהו שהביא שמי למקדש.
דהא נגר טורא ממרגמיין ליה (ב) והוא
מרגולא צרל ובגיטין צפרק מי שלחמו
(דף סח.) מפרש מאי עבד ביה דמגנר
ביה טוריא: דקסך כהרי אל דלפ"י
נמלה אית ליה חיותא כגדולה:
ומשפטיך אף צהפוס רבה. שזמנתה
שך לשפוט ולעשות נקמתך צדגמ
הים להמית המזומנים למות. לשון
מורי. ליטנא אחרניה לנמלה הוא
אומר דקסך כהרי אל שזומנתי
מזומנין לה צלל טורח ועם מי שאתה
נשפט אתה דנו עד תהוס רבה כגון
שך טורח צקס שם מזומנתי: לקני
זכנטי שריא שקאי וצנטי מקוס
שנגו כו': דשיחי. שרמיא
שהחזיקו שם פרס וענינה אסירי
דמיני נמי צדח סימן אלו שזמנתי
הן צלתא דלא שביחי פרס וענינה
שרו דהא מסתמא לא מחזיקין להו
דלא שביחי ציטוב: (סחוסא) צלות
שבעופות. עוף הנועק צלילה
צואטי"ה צלע"ו: צלות שצנטיים.
טלפ"א. תרי מנשמת כמיני חד צעופות
וחד צעופות: דבר הלמד מענינו.

אחד מ"ט מ"ג מ"ה הא: קיפוף. צואטי"א.
ולי נראה שקורין קלצ"א שוריק"ן
שדומה לטלפ"א שצנטיים: קורפדאי.
טלפ"א: רחמים. מער: אמדי.
על שום דבר: ועבדי שרקק.
כשהוא מנלפך נשמע כאומר שרקק:
דאי יפצי אחרעא. ואינו עומד אלא
יושב ומנלפך סימן צעורה הוא:
אחרעא. שאין דרכו כן: כי כרבא.
חרישה: גללא. אכן גלל מן המרוס:
דנייא. כמו גדלה. גדאי ושקרן
ולפיכך לקח: העמקי ורשאי יונים
דלקמיה מפרש: אטו קמן קאי. כיון
דלמינהו נמי עורב קא מפרש ליה
ועורב קמא דלא יבצת ביה סימנא
הי יניהו וכי צידו היה התנא לחזו
ומראה זה עורב סתם היה לו לומר
עורב זה עורב פלוני: חמה אצל כל
נראים עמוקה וכן כל לצן ושחור
צצער נראה לצנן עמוק כך צהרת
לצנה היא: ציט יוני. לפני היונים:
זה הנץ. אשפרוי"ר: בר חיריא.
שניקא. והכל ליכא לאקשויי אטו קמן
קאי דהא לא קאמר למינהו זה נץ
פלוני ש"מ אין לך קרוי נץ אלא אחד:
חסידות. מתלקת מזומנתי:
שמנאפת. כמו התלפך צי (דברים ד):
צקפר ויקרא [א] כתיב ואת הדלה ואת

לעזי רש"י
פואו"ן שליזי"א [פאון]
שלו"א. טורס-בר.
צואטי"א. ינוף.
טלפ"א. חולה.
צואטי"א. ינוף.
קלצ"א שוריק"ן. עטף.
טלפ"א. חולה.
אשפרוי"ר [אישפרוי"ר].
נץ.

מוסף רש"י
כמראה חמה עמוקה
מן הצל. עמוק דהיינו
שפל. כמראה חמה שגולת
עמוקה, שפל מן הצל
(בברות מה.).

האיה ונמנה וצמננה תורה [יד] כתיב ואת הדלה ואת
יוחסין (קדושין דף סא.) : דהאנפה למינה דאיה דויקרא למינה דנץ: דאיה. דויקרא וראה דמנשה תורה אמת היא:

זהו הנץ. אשפרוי"ר: בר חיריא. שניקא. והכל ליכא לאקשויי אטו קמן קאי דהא לא קאמר למינהו זה נץ פלוני ש"מ אין לך קרוי נץ אלא אחד: חסידות. מתלקת מזומנתי: שמנאפת. כמו התלפך צי (דברים ד): צקפר ויקרא [א] כתיב ואת הדלה ואת